

PRIJATÉ TEXTY

P8_TA(2019)0086

Rozhodné právo pre účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany *I**

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 13. februára 2019 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o rozhodnom práve pre účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany (COM(2018)0096 – C8-0109/2018 – 2018/0044(COD))

(Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2018)0096),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 2 a článok 81 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C8-0109/2018),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na stanovisko Európskej centrálnej banky z 18. júla 2018¹,
 - so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru z 11. júla 2018²,
 - so zreteľom na článok 59 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre právne veci (A8-0261/2018),
1. prijíma nasledujúcu pozíciu v prvom čítaní;
 2. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak nahrádza, podstatne mení alebo má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh;
 3. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

¹ Ú. v. EÚ C 303, 29.8.2018, s. 2.

² Ú. v. EÚ C 367, 10.10.2018, s. 50.

P8_TC1-COD(2018)0044

Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 13. februára 2019 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/... o rozhodnom práve pre účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 81 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskej centrálnej banky¹,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru²,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom³,

¹ Ú. v. EÚ C 303, 29.8.2018, s. 2.

² Ú. v. EÚ C 367, 10.10.2018, s. 50.

³ Pozícia Európskeho parlamentu z 13. februára 2019.

keďže:

- (1) Únia si stanovila za cieľ zachovať a rozvíjať priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. V záujme postupného vytvorenia takéhoto priestoru má Únia prijať opatrenia v oblasti justičnej spolupráce v občianskych veciach, ktoré majú cezhraničné dôsledky, ak je to nevyhnutné pre riadne fungovanie vnútorného trhu.
- (2) Podľa článku 81 Zmluvy majú tieto opatrenia zahŕňať opatrenia zamerané na zabezpečenie zlučiteľnosti kolíznych noriem uplatniteľných v členských štátoch.
- (3) Riadne fungovanie vnútorného trhu si v záujme lepšej predvídateľnosti výsledku sporu vyžaduje **právnú** istotu, pokiaľ ide o rozhodné právo, a voľný pohyb **a uznávanie** súdnych rozhodnutí, aby kolízne normy v členských štátoch určovali za rozhodné právo rovnaký vnútroštátny právny poriadok bez ohľadu na členský štát, v ktorom súd vo veci koná. **[PN 1]**
- (4) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008¹ sa nevzťahuje na otázky týkajúce sa účinkov postúpenia pohľadávok na tretie strany. Na základe článku 27 ods. 2 uvedeného nariadenia sa však vyžaduje, aby Komisia predložila Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru správu o otázke efektívnosti postúpenia alebo subrogácie pohľadávky voči tretím stranám, ako aj prednosti postúpenej alebo subrogovanej pohľadávky pred právom inej osoby, ku ktorej sa, pokiaľ to bude potrebné, pripojí návrh na úpravu uvedeného nariadenia a vyhodnotenie dôsledkov ustanovení, ktoré sa majú prijať.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 zo 17. júna 2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I) (Ú. v. EÚ L 177, 4.7.2008, s. 6).

- (5) Komisia prijala 18. februára 2015 zelenú knihu o vytváraní únie kapitálových trhov, v ktorej sa uvádza, že dosiahnutie väčšej právnej istoty v prípade cezhraničného prevodu pohľadávok a poradie priorít týchto prevodov, najmä v prípadoch ako je platobná neschopnosť, je dôležitým aspektom pri rozvoji celoeurópskeho trhu pre sekuritizácie a dohody o finančnom kolateráli, ako aj pre iné činnosti, ako je napríklad faktoring.
- (6) Komisia prijala 30. septembra 2015 oznámenie, v ktorom predstavila Akčný plán na vybudovanie únie kapitálových trhov. V uvedenom akčnom pláne sa poukazuje na to, že rozdielne vnútroštátne prístupy k účinkom postúpenia pohľadávok na tretie osoby komplikuje používanie týchto nástrojov ako cezhraničného kolaterálu, pričom sa v ňom následne uvádza, že táto právna neistota má významné finančné operácie, ako sú sekuritizácie. Komisia v tomto akčnom pláne oznámila, že navrhne jednotné pravidlá, podľa ktorých sa s právnou istotou určí, ktorý vnútroštátny právny poriadok sa uplatní na účinky postúpenia pohľadávok na tretie osoby.

- (7) Komisia prijala 29. júna 2016 správu o primeranosti článku 3 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/47/ES¹ o dohodách o finančných zárukách, v ktorej sa zamerala na otázku, či smernica funguje účinne a efektívne, pokiaľ ide o formálne úkony požadované na poskytnutie úverových pohľadávok ako záruky. V správe sa dospelo k záveru, že navrhnutie jednotných pravidiel pre účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany umožní s právnou istotou určiť, ktorý vnútroštátny právny poriadok sa má uplatniť, pokiaľ ide o účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany, čo následne prispeje k dosiahnutiu väčšej právnej istoty v prípadoch cezhraničnej mobilizácie úverových pohľadávok ako záruky.
- (8) Komisia prijala 29. septembra 2016 správu o otázke účinnosti postúpenia alebo subrogácie pohľadávky voči tretím stranám, ako aj o prednosti postúpenej alebo subrogovanej pohľadávky pred právom inej osoby. V správe sa konštatuje, že jednotné kolízne normy upravujúce účinnosť postúpení pohľadávok voči tretím stranám, ako aj otázky prednosti medzi konkurenčnými postupníkmi alebo medzi postupníkmi a inými držiteľmi práv, by posilnili právnou istotu a znížili súvisiace praktické problémy a právne náklady vyplývajúce zo súčasnej rozmanitosti prístupov v členských štátoch.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2002/47/ES zo 6. júna 2002 o dohodách o finančných zárukách (Ú. v. ES L 168, 27.6.2002, s. 43).

- (9) Vecná pôsobnosť a ustanovenia tohto nariadenia by mali byť v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007¹, nariadením (ES) č. 593/2008 a nariadeniami Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012² a (EÚ) 2015/848³. Výklad tohto nariadenia by mal v čo najväčšej možnej miere zabráňovať regulačným medzerám medzi týmito nástrojmi.
- (10) Týmto nariadením sa vykonáva Akčný plán na vybudovanie únie kapitálových trhov. Toto nariadenie je zároveň v súlade s požiadavkou stanovenou v článku 27 ods. 2 nariadenia Rím I, na základe ktorej by mala Komisia uverejniť správu o efektívnosti postúpenia pohľadávky voči tretím stranám, ako aj o prednosti postupníka pred právom inej osoby, a v prípade potreby pripojiť k tejto správe príslušný legislatívny návrh.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 z 11. júla 2007 o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky (Rím II) (Ú. v. EÚ L 199, 31.7.2007, s. 40).

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. EÚ L 351, 20.12.2012, s. 1).

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 z 20. mája 2015 o insolvenčnom konaní (Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 19).

- (11) ~~Kolízne normy, ktoré by~~ ***V súčasnosti neexistuje*** na úrovni Únie ***žiadny harmonizovaný súbor kolíznych noriem*** upravujúci účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany (alebo tzv. vecnoprávne účinky) v súčasnosti neexistujú. Takéto kolízne normy sú síce stanovené na úrovni členských štátov, sú však nekonzistentné a často, ***keďže sú založené na rôznych kolíznych kritériách na určenie rozhodného práva, a preto sú*** nejednoznačné, ***najmä v tých krajinách, kde sa takéto pravidlá neupravujú osobitnými právnymi ustanoveniami***. Nekonzistentnosť vnútroštátnych kolíznych noriem vedie pri cezhraničnom postúpení pohľadávok k právnej neistote, pokiaľ ide o určenie právneho poriadku, ktorý sa uplatňuje na účinky tohto postúpenia na tretie strany. V dôsledku nedostatočnej právnej istoty tak pri cezhraničnom postúpení pohľadávok vzniká právne riziko, ktoré neexistuje pri postúpení pohľadávok na vnútroštátnej úrovni, keďže sa môžu uplatňovať rozličné vnútroštátne hmotnoprávne pravidlá v závislosti od členského štátu, v ktorom súdy alebo orgány posudzujú spor o určenie vlastníckeho práva k pohľadávkam; ***implicitne, výsledok konfliktu v otázke prednosti, pokiaľ ide o to, kto vlastní pohľadávku po cezhraničnom postúpení, sa bude líšiť v závislosti od uplatňovaného vnútroštátneho práva.*** [PN 2]

(12) Ak si postupníci nie sú vedomí právneho rizika, alebo sa ho rozhodnú ignorovať, môžu čeliť neočakávaným finančným stratám. Neistota v otázke vlastníckeho práva k pohľadávkam postúpeným na cezhraničnom základe môže vyvolať dominový efekt a prehĺbiť a predĺžiť vplyv finančnej krízy. V prípade, že sa postupníci rozhodnú zmierniť právne riziko využitím osobitného právneho poradenstva, vzniknú im vyššie transakčné náklady, ktoré by pri postúpení pohľadávok na vnútroštátnej úrovni nevynaložili. Ak sa postupníci nechajú odradiť právnym rizikom a rozhodnú sa mu vyhnúť, môžu premárniť obchodné príležitosti a môže dôjsť k obmedzeniu integrácie trhov. [PN 3]

(12a) Toto legálne riziko môže pôsobiť aj ako odradzujúci faktor. Postupníci a postupcovia sa môžu rozhodnúť, že sa mu vyhnú, čím si nechajú ujsť obchodné príležitosti. Táto nejasnosť sa preto nezdá byť v súlade s cieľom integrácie trhu a zásadou voľného pohybu kapitálu zakotvenou v článkoch 63 až 66 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. [PN 4]

(13) Cieľom tohto nariadenia je poskytnúť právnu istotu stanovením spoločných kolíznych noriem, ktoré budú určovať, ktorý vnútroštátny právny poriadok sa bude uplatňovať na účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany, *čím sa zvýši počet transakcií týkajúcich sa cezhraničných pohľadávok s cieľom podporiť cezhraničné investície v Únii a uľahčiť prístup podnikov vrátane malých a stredných podnikov (MSP) a spotrebiteľov k financovaniu. [PN 5]*

- (14) S pohľadávkou je spojené právo veriteľa požadovať od dlžníka zaplatenie peňažnej sumy alebo splnenie záväzku. Postúpenie pohľadávky veriteľovi (postupcovi) umožňuje, aby svoje právo požadovať od dlžníka plnenie previedol na inú osobu (postupníka). To, ktoré právne poriadky upravujú zmluvné vzťahy medzi veriteľom a dlžníkom, medzi postupcom a postupníkom a medzi postupníkom a dlžníkom, určujú kolízne normy stanovené v nariadení Rím I.
- (14a) *Toto nariadenie nie je určené na zmenu ustanovení nariadenia (ES) č. 593/2008, pokiaľ ide o vecnoprávny účinok dobrovoľného postúpenia medzi postupcom a postupníkom alebo medzi postupníkom a dlžníkom. [PN 6]***
- (15) Kolízne normy stanovené v tomto nariadení by mali upravovať ~~vecnoprávne~~ účinky postúpenia pohľadávok ~~medzi všetkými stranami zapojenými do postúpenia (t. j. medzi postupcom a postupníkom a medzi postupníkom a dlžníkom),~~ ako aj vo vzťahu k tretím stranám (napr. veriteľ postupcu) **s výnimkou dlžníka. [PN 7]**

- (16) K pohľadávkam, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, patria obchodné pohľadávky, pohľadávky vyplývajúce z finančných nástrojov vymedzených v smernici *Európskeho parlamentu a Rady* 2014/65/EÚ¹ a peňažné prostriedky pripísané na účet v úverovej inštitúcii. Finančné nástroje vymedzené v smernici 2014/65/EÚ zahŕňajú cenné papiere a deriváty, s ktorými sa obchoduje na finančných trhoch. Zatiaľ čo cenné papiere predstavujú aktíva, deriváty sú zmluvy, ktoré obsahujú tak práva (alebo nároky), ako aj záväzky zmluvných strán. **[PN 8]**
- (17) Toto nariadenie sa vzťahuje na účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany. ~~Nevzťahuje~~ *Vzťahuje sa najmä* na prevod zmlúv (ako napr. zmlúv o derivátoch), do ktorých sú zahrnuté tak práva (alebo nároky), ako aj záväzky, a na nováciu zmlúv zahŕňajúcich takéto práva a záväzky. ~~Keďže toto nariadenie sa nevťahuje na prevod ani nováciu zmlúv, na obchodovanie s finančnými nástrojmi, ako aj na zúčtovanie a vyrovnanie týchto nástrojov sa bude aj naďalej uplatňovať rozhodné právo pre zmluvné záväzky, ako je stanovené v nariadení Rím I. Toto právo si zvyčajne volia zmluvné strany alebo sa určí na základe nediskrečných pravidiel uplatniteľných na finančné trhy.~~ **[PN 9]**

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa mení smernica 2002/92/ES a smernica 2011/61/EÚ (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 349).

- (18) Toto nariadenie by nemalo mať vplyv na tie otázky, ktoré upravuje smernica o dohodách o finančných zárukách *2002/47/ES*, smernica o konečnom zúčtovaní *Európskeho parlamentu a Rady 98/26/ES*¹, smernica o likvidácii úverových inštitúcií *Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES*² a nariadenie o registri *Komisie (EÚ) č. 389/2013*³, *keďže rozsah pôsobnosti kolíznych noriem obsiahnutých v tomto nariadení a rozsah kolíznych noriem v uvedených troch smerniciach sa neprekrývajú.* [PN 10]
- (19) Toto nariadenie by malo mať všeobecný charakter: právny poriadok určený podľa tohto nariadenia by sa mal uplatňovať aj v prípade, že nie je právnym poriadkom členského štátu.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/26/ES z 19. mája 1998 o konečnom zúčtovaní v platobných systémoch a zúčtovacích systémoch cenných papierov (Ú. v. ES L 166, 11.6.1998, s. 45).

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES zo 4. apríla 2001 o reorganizácii a likvidácii úverových inštitúcií (Ú. v. ES L 125, 5.5.2001, s. 15).

³ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 389/2013 z 2. mája 2013, ktorým sa zriaďuje register Únie podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES a rozhodnutí Európskeho parlamentu a Rady č. 280/2004/ES a č. 406/2009/ES a ktorým sa zrušujú nariadenia Komisie (EÚ) č. 920/2010 a č. 1193/2011 (Ú. v. EÚ L 122, 3.5.2013, s. 1).

- (20) Princíp predvídateľnosti má zásadný význam pre tretie strany, ktoré majú záujem o nadobudnutie vlastníckeho práva k postúpenej pohľadávke. Uplatnenie právneho poriadku krajiny, v ktorej má postupca obvyklý pobyt, na účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany, umožní príslušným tretím stranám s ľahkosťou dopredu určiť, ktorý vnútroštátny právny poriadok bude upravovať ich práva. Z tohto dôvodu by sa na účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany mal spravidla uplatňovať právny poriadok krajiny obvyklého pobytu postupcu. Toto pravidlo by sa malo uplatňovať na účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany najmä pri faktoringu, kolateralizácii a v prípade, že si strany nezvolili právny poriadok upravujúci postúpenú pohľadávku, aj pri sekuritizácii.
- (21) Určenie pravidla pre voľbu právneho poriadku, ktorý sa bude uplatňovať na účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany, by malo prispieť k tomu, že bude možné určiť rozhodné právo aj v prípade postúpenia budúcich pohľadávok, čo je bežná prax pri postúpení viacerých pohľadávok, napr. pri faktoringu. Uplatnenie právneho poriadku krajiny obvyklého pobytu postupcu umožní určiť rozhodné právo pre účinky postúpenia budúcich pohľadávok na tretie strany.

- (22) Držiteľa vlastníckeho práva k postúpenej pohľadávke je často potrebné určiť pri vymedzovaní konkurznej podstaty v prípade, že je postupca v úpadku. Z tohto dôvodu je žiaduce, aby sa zabezpečil súlad kolíznych noriem v tomto nariadení s kolíznymi normami stanovenými v nariadení (EÚ) 2015/848 o insolvenčnom konaní. Tento súlad by sa mal dosiahnuť tým, že sa na účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany bude spravidla uplatňovať právny poriadok krajiny obvyklého pobytu postupcu, keďže použitie obvyklého pobytu postupcu ako kolízneho kritéria sa zhoduje s centrom hlavných záujmov dlžníka používaným ako kolízne kritérium na účely insolvenčného konania.
- (23) V Dohovore Organizácie Spojených národov o postúpení pohľadávok v medzinárodnom obchode z roku 2001 sa uvádza, že prednosť práva postupníka k postúpenej pohľadávke pred právom konkurenta uplatňujúceho si nárok upravuje právny poriadok štátu, v ktorom sa postupca nachádza. Vďaka zlučiteľnosti kolíznych noriem Únie stanovených v tomto nariadení s praxou, ktorá sa na medzinárodnej úrovni presadzuje na základe uvedeného dohovoru, by sa zjednodušil proces riešenia medzinárodných sporov.

- (24) Ak postupca počas viacnásobného postúpenia pohľadávky zmení obvyklý pobyt, rozhodným právom by mal byť právny poriadok krajiny obvyklého pobytu postupcu v čase, keď jeden z postupníkov prvýkrát zabezpečí, že jeho postúpenie nadobudne účinnosť voči tretím stranám, a to splnením požiadaviek podľa rozhodného práva určeného na základe obvyklého pobytu postupcu v uvedenom čase.
- (25) V súlade s bežnou trhovou praxou a potrebami účastníkov trhu by mal účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany v niektorých prípadoch výnimočne upravovať právny poriadok upravujúci postúpenú pohľadávku, t. j. právny poriadok, ktorý upravuje pôvodnú zmluvu medzi veriteľom a dlžníkom, **z na základe** ktorej pohľadávka ~~vyplývala~~ **vznikla**. [PN 11]
- (26) Právny poriadok upravujúci postúpenú pohľadávku by mal upravovať účinky na tretie strany v prípade postúpenia peňažných prostriedkov pripísaných na účet v úverovej inštitúcii majiteľom účtu, ak je majiteľ účtu veriteľom/postupcom a úverová inštitúcia dlžníkom. Lepšia predvídateľnosť pre tretie strany, akými sú veritelia postupcov a konkurenční postupníci, sa zabezpečí vtedy, keď sa na účinky postúpenia na tretie strany bude uplatňovať právny poriadok upravujúci postúpenú pohľadávku, pretože sa vo všeobecnosti vychádza z predpokladu, že pohľadávku, ktorú má majiteľ účtu voči peňažným prostriedkom pripísaným na účet v úverovej inštitúcii, upravuje právny poriadok krajiny, v ktorej sa úverová inštitúcia nachádza (a nie právny poriadok krajiny obvyklého pobytu majiteľa účtu/postupcu). Tento právny poriadok je zvyčajne určený v zmluve o účte uzatvorenej medzi majiteľom účtu a úverovou inštitúciou.

- (27) Právny poriadok, ktorý upravuje postúpenú pohľadávku, t. j. právny poriadok upravujúci zmluvu, z ktorej pohľadávka vyplynula (ako napr. zmluva o derivátoch), by sa mal uplatňovať aj na účinky postúpenia pohľadávok vyplývajúcich z finančných nástrojov na tretie strany. Uplatňovanie právneho poriadku upravujúceho postúpenú pohľadávku na účinky postúpenia pohľadávok vyplývajúcich z finančných nástrojov na tretie strany, a nie právneho poriadku krajiny obvyklého pobytu postupcu je nevyhnutným predpokladom na zachovanie stability a hladkého fungovania finančných trhov. Tieto dva atribúty finančných trhov sú zachované, keďže právny poriadok upravujúci finančný nástroj, z ktorého pohľadávka vyplynula, je právnym poriadkom zvoleným zmluvnými stranami alebo právnym poriadkom určeným na základe nediskrečných pravidiel uplatniteľných na finančné trhy.
- (28) — ~~V prípade postúpenia pohľadávok z dôvodu sekuritizácie by mala pri určovaní rozhodného práva pre účinky na tretie strany existovať určitá flexibilita, aby sa zohľadnili potreby všetkých strán zapojených do sekuritizácie a umožnila expanzia cezhraničného sekuritizačného trhu smerom k malým účastníkom. Zatiaľ čo v prípade postúpenia pohľadávok z dôvodu sekuritizácie by sa mal na účinky na tretie strany zvyčajne uplatňovať právny poriadok krajiny obvyklého pobytu postupecu, postupeca (originátor) a postupník (účelovo vytvorený subjekt) by mali mať možnosť voľby, že na účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany sa bude uplatňovať právny poriadok upravujúci postúpenú pohľadávku. Postupeca a postupník by mali mať možnosť rozhodnúť, že účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany z dôvodu sekuritizácie by mali aj naďalej podliehať všeobecnému pravidlu, ktorým je obvyklý pobyt postupecu, alebo si zvoliť právny poriadok upravujúci postúpenú pohľadávku, a to v závislosti od štruktúry a povahy transakcie, napr. od počtu a umiestnenia originátorov a počtu právnych poriadkov, ktoré upravujú postúpené pohľadávky. [PN 12]~~

- (29) Ku konfliktom v otázke prednosti jednotlivých postupníkov tej istej pohľadávky môže dochádzať vtedy, ak sa na účinky takéhoto postúpenia na tretie strany uplatňuje v prípade jedného postúpenia právny poriadok krajiny obvyklého pobytu postupcu, zatiaľ čo v prípade iného postúpenia právny poriadok upravujúci postúpenú pohľadávku. V takýchto prípadoch by mal rozhodné právo na riešenie uvedeného konfliktu predstavovať právny poriadok uplatniteľný na účinky toho postúpenia pohľadávky na tretie strany, ktoré podľa príslušného rozhodného práva ako prvé dosiahne účinnosť voči tretím stranám. ***Ak sú obe postúpenia pohľadávok voči tretím stranám účinné súčasne, prednosť by malo mať právo krajiny obvyklého pobytu postupcu.*** [PN 13]
- (30) Vnútroštátny právny poriadok určený týmto nariadením za rozhodné právo pre účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany by mal mať jednotný rozsah pôsobnosti. Takto určený vnútroštátny právny poriadok by mal upravovať najmä i) účinnosť postúpenia voči tretím stranám, t. j. kroky ***a postupy***, ktoré musí postupník ~~vykonať~~ ***dodržať***, aby si zabezpečil nadobudnutie vlastníckeho práva k postúpenej pohľadávke (napr. zapísať postúpenie pohľadávky na príslušnom verejnom orgáne alebo v registri, prípadne písomne oznámiť postúpenie pohľadávky dlžníkovi) a ii) otázky prednosti, t. j. ~~konflikt~~ ***riešenie konfliktu*** medzi viacerými osobami uplatňujúcimi si nárok, pokiaľ ide o určenie držiteľa vlastníckeho práva k pohľadávke ***po cezhraničnom postúpení*** (napr. konflikt medzi dvoma postupníkmi v prípade, že pohľadávka bola postúpená dvakrát, alebo medzi postupníkom a veriteľom postupcu). [PN 14]

- (31) Vzhľadom na všeobecný charakter tohto nariadenia môže byť za rozhodné právo určený aj právny poriadok krajín s odlišnými právnymi tradíciami. V prípade, že po postúpení pohľadávky dôjde k prevodu zmluvy, z ktorej pohľadávka vyplynula, právny poriadok, ktorý je týmto nariadením určený za rozhodné právo pre účinky postúpenia pohľadávky na tretie strany, by mal po prevode zmluvy, z ktorej pohľadávka vyplynula, upravovať aj konflikt v otázke prednosti medzi postupníkom pohľadávky a novou osobou uplatňujúcou si nárok na plnenie z tej istej pohľadávky. V prípade, že sa ako funkčný ekvivalent prevodu zmluvy použije novácia, právny poriadok určený týmto nariadením za rozhodné právo pre účinky postúpenia pohľadávky na tretie strany by sa mal po novácii zmluvy, z ktorej pohľadávka vyplynula, z rovnakého dôvodu uplatniť aj na riešenie konfliktu v otázke prednosti medzi postupníkom pohľadávky a novou osobou uplatňujúcou si nárok na plnenie z funkčne ekvivalentnej pohľadávky.
- (32) Súdny členské štátov by mali mať vo výnimočných prípadoch opodstatnených verejným záujmom možnosť uplatniť výhradu verejného poriadku a imperatívne normy, ktoré by sa mali vykladať reštriktívne.

- (33) Dodržiavanie medzinárodných záväzkov prijatých členskými štátmi znamená, že toto nariadenie by nemalo mať vplyv na medzinárodné dohovory, ktorých zmluvnými stranami sú jeden alebo viacero členských štátov v čase prijatia tohto nariadenia. V záujme lepšej dostupnosti týchto noriem by mala Komisia na základe informácií poskytnutých členskými štátmi uverejniť v *Úradnom vestníku Európskej únie* zoznam príslušných dohovorov.
- (34) Toto nariadenie rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané v Charte základných práv Európskej únie. Cieľom tohto nariadenia je podporiť najmä uplatňovanie článkov 17 a 47, ktoré sa týkajú vlastníckeho práva a práva na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces, **ako aj článku 16, ktorý sa týka slobody podnikania. [PN 15]**
- (35) Keďže ciele tohto nariadenia nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov rozsahu a účinkov tohto nariadenia ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. Požadovaný jednotný charakter kolíznych noriem pre účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany možno dosiahnuť len na základe nariadenia, keďže len nariadenie zabezpečuje konzistentný výklad a uplatňovanie pravidiel na vnútroštátnej úrovni. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie tohto cieľa.

- (36) V súlade s článkom 3 a článkom 4a ods. 1 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, [Spojené kráľovstvo] [a] [Írsko] [oznámilo/oznámili želanie zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní tohto nariadenia] [sa nezúčastňuje/nezúčastňujú na prijatí tohto nariadenia a nie je/nie sú ním viazané ani nepodlieha/nepodliehajú jeho uplatňovaniu].
- (37) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto nariadenia a nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

ROZSAH PÔSOBNOSTI A VYMEDZENIE POJMOV

Článok 1

Rozsah pôsobnosti

1. Toto nariadenie sa v prípade kolízie právnych poriadkov uplatňuje na účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany v občianskych a obchodných veciach **okrem účinkov na tretie strany v prípade dlžníka postúpenej pohľadávky**. [PN 16]

Nevzťahuje sa predovšetkým na daňové, colné ani správne veci.

- 1a. Toto nariadenie nemá vplyv na právo Únie a vnútroštátne právo v oblasti ochrany spotrebiteľa*. [PN 17]

2. Z rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia je vylúčené:
 - a) postúpenie pohľadávok vyplývajúcich z rodinných vzťahov a vzťahov, ktoré na základe rozhodného práva pre takéto vzťahy majú porovnateľné účinky, vrátane vyživovacej povinnosti;

- b) postúpenie pohľadávok z majetkových práv vyplývajúcich z manželského zväzku alebo z majetkových práv zo zväzkov, ktoré na základe rozhodného práva pre takéto vzťahy majú porovnateľné účinky ako manželstvo a *vrátane registrovaného partnerstva*, z dedenia zo závetu alebo zo zákona; **[PN 18]**
- c) postúpenie pohľadávok vyplývajúcich zo zmeniek, šekov a dlžobných úpisov a iných prevoditeľných cenných papierov v rozsahu, v ktorom záväzky z takýchto iných prevoditeľných cenných papierov vyplývajú z ich prevoditeľnej povahy;
- d) postúpenie pohľadávok vyplývajúcich z otázok, ktoré upravuje právo obchodných spoločností a iných subjektov s právnou subjektivitou alebo bez nej, ako sú vznik zápisom do registra alebo iným spôsobom, právna spôsobilosť, vnútorná organizácia alebo likvidácia obchodných spoločností a iných subjektov s právnou subjektivitou alebo bez nej a osobná zodpovednosť konateľov a členov za záväzky obchodnej spoločnosti alebo subjektu;
- e) postúpenie pohľadávok vyplývajúcich zo zriadenia trustov a vzťahov medzi ich zakladateľmi, správcami a osobami uplatňujúcimi si nárok na plnenie;

f) postúpenie pohľadávok vyplývajúcich zo zmlúv o životnom poistení týkajúcich sa operácií vykonávaných inými organizáciami ako podnikmi uvedenými v článku 2 ods. 1 a 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES¹, ktorých cieľom je poskytovať poistné plnenie zamestnaným osobám alebo samostatne zárobkovo činným osobám patriacim do určitého podniku alebo skupiny podnikov alebo príslušníkom určitej profesie alebo profesijného združenia v prípade smrti alebo dožitia alebo v prípade prerušenia alebo skrátenia činnosti, resp. v prípade choroby z povolania alebo pracovného úrazu;

fa) postúpenie pohľadávok v rámci kolektívneho konania podľa nariadenia (EÚ) 2015/848. [PN 19]

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia:

a) „postupca“ je osoba, ktorá prevádza na inú osobu svoje právo požadovať od dlžníka plnenie;

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II), Ú. v. EÚ L 335, 17.12.2009, s. 1 – 155.

- b) „postupník“ je osoba, ktorá nadobúda od inej osoby právo požadovať od dlžníka plnenie;
- c) „postúpenie“ je dobrovoľný prevod práva požadovať od dlžníka plnenie. Postúpenie pohľadávky zahŕňa priamy prevod pohľadávok, zmluvnú subrogáciu, prevody pohľadávok prostredníctvom záruk a záložné práva či iné právne zábezpeky pohľadávok;
- d) „pohľadávka“ je právo požadovať peňažné alebo nepeňažné plnenie, ktoré vyplynulo zo zmluvných alebo nezmluvných záväzkov;
- e) „účinky na tretie strany“ sú ~~vecnoprávne účinky~~, t. j. **je** právo postupníka uplatniť si vlastnícke právo k postúpenej pohľadávke voči iným postupníkom alebo osobám uplatňujúcim si nárok na plnenie z tej istej alebo funkčne ekvivalentnej pohľadávky, veriteľom postupníka a iným tretím stranám **s výnimkou dlžníka**; [PN 20]
- f) „obvyklý pobyt“ je v prípade obchodných spoločností a iných subjektov s právnou subjektivitou alebo bez nej miesto ich ústredia; v prípade fyzickej osoby konajúcej v rámci svojej podnikateľskej činnosti je to jej hlavné miesto podnikateľskej činnosti;

- g) „úverová inštitúcia“ je spoločnosť vymedzená v článku 4 ods. 1 bod 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013¹, vrátane pobočiek, v zmysle článku 4 ods. 1 bod 17) uvedeného nariadenia, úverových inštitúcií, ktoré majú svoje ústredie v Únii alebo, v súlade s článkom 47 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ², mimo Únie, ak sa takéto pobočky nachádzajú v Únii.
- h) ~~„peňažné prostriedky“ sú peniaze pripísané na účet v úverovej inštitúcii v akejkoľvek mene; [PN 21]~~
- i) „finančné nástroje“ sú nástroje uvedené v oddiele C prílohy I k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ³.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1).

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338).

³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa mení smernica 2002/92/ES a smernica 2011/61/EÚ (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 349).

KAPITOLA II

JEDNOTNÉ PRAVIDLÁ

Článok 3

Všeobecná pôsobnosť

Právny poriadok určený podľa tohto nariadenia sa uplatňuje bez ohľadu na to, či je právnym poriadkom členského štátu.

Článok 4

Rozhodné právo

1. Pokiaľ nie je v tomto článku stanovené inak, účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany upravuje právny poriadok krajiny, v ktorej má postupca obvyklý pobyt v ~~relevantnom~~ čase ***uzatvorenia zmluvy o postúpení***.

Ak postupca medzi dvoma postúpeniami tej istej pohľadávky dvom odlišným postupníkom zmenil obvyklý pobyt, prednosť práva postupníka pred právom iného postupníka upravuje právny poriadok krajiny obvyklého pobytu postupcu v čase toho postúpenia pohľadávky, ktoré ako prvé dosiahne účinnosť voči ***iným*** tretím stranám podľa právneho poriadku určeného podľa prvého pododseku za rozhodné právo.

2. **Bez ohľadu na odsek 1 tohto článku** rozhodné právo uplatniteľné na postúpenú pohľadávku upravuje účinky na tretie strany v prípade postúpenia:

- a) ~~peňažných prostriedkov~~ **peňazí** pripísaných na účet v úverovej inštitúcii;
- b) pohľadávok vyplývajúcich z finančných nástrojov.

~~3. Postupca a postupník si môžu dohodnúť, že rozhodné právo uplatniteľné na postúpenú pohľadávku bude rozhodným právom aj pre účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany v prípade sekuritizácie.~~

~~Voľba rozhodného práva sa výslovne uvedie v zmluve o postúpení pohľadávky alebo v osobitnej zmluve. Hmotnoprávnu a formálnu platnosť úkonu voľby rozhodného práva upravuje zvolený právny poriadok.~~

4. Pri konflikte v otázke prednosti medzi postupníkmi tej istej pohľadávky v prípade, že sa na účinky jedného postúpenia na tretie strany uplatňuje právny poriadok krajiny, v ktorej má postupca obvyklý pobyt, a na účinky iného postúpenia na tretie strany sa uplatňuje právny poriadok upravujúci postúpenú pohľadávku, sa použije rozhodné právo uplatniteľné na účinky toho postúpenia pohľadávky na tretie strany, ktoré podľa svojho rozhodného práva ako prvé dosiahne účinnosť voči tretím stranám. ***Ak sa obe postúpenia stanú účinné voči tretím stranám súčasne, prednosť má právo krajiny, v ktorej má obvyklý pobyt postupcu.*** [PN 22]

Článok 5

Rozsah pôsobnosti rozhodného práva

Rozhodné právo pre účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany určené podľa tohto nariadenia upravuje najmä:

- a) požiadavky na zabezpečenie účinnosti postúpenia voči tretím stranám iným ako dlžník, ako je napr. zápis do registra alebo náležitosti na zverejnenie;
- b) prednosť práv postupníka pred právami iného postupníka tej istej pohľadávky;
- c) prednosť práv postupníka pred právami veriteľov postupcu;
- d) prednosť práv postupníka pred právami osoby uplatňujúcej si nárok na plnenie z titulu prevodu zmluvy v súvislosti s tou istou pohľadávkou;
- e) prednosť práv postupníka pred právami osoby uplatňujúcej si nárok na plnenie z titulu novácie zmluvy voči dlžníkovi v súvislosti s tou istou pohľadávkou.

Článok 6 Imperatívne normy

1. Žiadne ustanovenie tohto nariadenia nesmie obmedziť uplatňovanie imperatívnych noriem právneho poriadku krajiny konajúceho súdu.
 2. Imperatívne normy sú normy, ktorých dodržiavanie považuje členský štát za zásadné na ochranu svojich verejných záujmov, ako je politické, spoločenské alebo hospodárske usporiadanie, a to až do takej miery, že sa vyžaduje ich uplatnenie v každej situácii, ktorá spadá do ich oblasti pôsobnosti, bez ohľadu na právny poriadok, ktorý je podľa tohto nariadenia inak určený za rozhodné právo pre účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany.
- 2a. *Účinnosť nadobudnú imperatívne normy právneho poriadku členského štátu, v ktorom sa musí vykonať alebo sa vykonalo postúpenie, pokiaľ je vykonávanie zmluvy o postúpení v dôsledku týchto imperatívnych noriem protiprávne. [PN 23]***

KAPITOLA III

ĎALŠIE USTANOVENIA

Článok 7

Verejný poriadok („ordre public“)

Uplatnenie ustanovenia právneho poriadku krajiny určeného podľa tohto nariadenia možno odmietnuť iba v prípade, že je jeho uplatnenie v zjavnom rozpore s verejným poriadkom (*ordre public*) krajiny konajúceho súdu.

Článok 8

Vylúčenie spätného a ďalšieho odkazu

Uplatnenie právneho poriadku ktoréhokoľvek štátu určeného podľa tohto nariadenia znamená uplatnenie platných noriem práva tohto štátu s výnimkou jeho noriem medzinárodného práva súkromného.

Článok 9

Štáty s viacerými právnymi systémami

1. Ak je štát zložený z viacerých územných jednotiek, z ktorých každá má svoje vlastné právne normy upravujúce účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany, každá územná jednotka sa na účely určenia rozhodného práva podľa tohto nariadenia považuje za štát.

2. Členský štát zložený z viacerých územných jednotiek, z ktorých každá má svoje vlastné právne normy upravujúce účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany, nie je povinný uplatňovať toto nariadenie pri kolízii právnych poriadkov, ku ktorej dochádza výlučne medzi takýmito územnými jednotkami.

Článok 10

Vzťah k iným ustanoveniam práva Únie

Toto nariadenie nemá vplyv na uplatňovanie ustanovení práva Únie, ktoré v osobitných veciach ustanovujú kolízne normy pre účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany.

Článok 11

Vzťah k existujúcim medzinárodným dohovorom

1. Toto nariadenie nemá vplyv na uplatňovanie medzinárodných dohovorov, ktorých zmluvnými stranami sú jeden alebo viacero členských štátov v čase prijatia tohto nariadenia a ktoré ustanovujú kolízne normy pre účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany.
2. Toto nariadenie má však medzi členskými štátmi prednosť pred dohovormi uzavretými výlučne medzi dvomi alebo viacerými z nich, pokiaľ sa takéto dohovory týkajú otázok upravených týmto nariadením.

Článok 12

Zoznam dohovorov

1. Členské štáty do ... [dátum začiatku uplatňovania] oznámia Komisii dohovory uvedené v článku 11 ods. 1. Po tomto dni členské štáty oznámia Komisii každé vypovedanie týchto dohovorov.
2. Komisia do šiestich mesiacov od doručenia oznámení podľa odseku 1 uverejní v Úradnom vestníku Európskej únie:
 - a) zoznam dohovorov podľa odseku 1;
 - b) vypovedanie dohovorov podľa odseku 1.

Článok 13

Doložka o preskúmaní

Komisia do ... [päť rokov od dátumu začiatku uplatňovania tohto nariadenia] predloží Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru správu o uplatňovaní tohto nariadenia. V prípade potreby sa k správe pripoja návrhy na zmenu tohto nariadenia.

Článok 14
Časová pôsobnosť

1. Toto nariadenie sa uplatňuje na zmluvy o postúpení pohľadávok uzavreté ... [dátum začiatku uplatňovania] alebo po tomto dátume.

2. Na základe rozhodného práva určeného podľa tohto nariadenia sa stanoví, či práva tretej strany k pohľadávke postúpenej po dátume začatia uplatňovania tohto nariadenia majú prednosť pred právami inej tretej osoby, ktoré boli nadobudnuté pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia. ***V prípade konkurenčných pohľadávok na základe postúpení stanoví rozhodné právo podľa tohto nariadenia práva príslušných postupníkov, ale len pokiaľ ide o postúpenia uzavreté po... [dátum začatia uplatňovania tohto nariadenia]. [PN 24]***

Článok 15

Nadobudnutie účinnosti a dátum uplatňovania

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od ... [18 mesiacov od nadobudnutia účinnosti].

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so zmluvami.

V ...

Za Európsky parlament
predseda

Za Radu
predseda